

RR-0306

First Year B. Com. Examination
March/April – 2010
Business Economics

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :
(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B. Com."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Business Economics"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="6"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) પ્રશ્નની જમણીબાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ખૂબ ટૂંકમાં આપો : ૧૦
- (૧) નીચેની વસ્તુઓની માંગની પ્રતિમૂલ્યસાપેક્ષતા કેવી હશે, તે જણાવો :
(અ) ટાટા સેલફોન અને રિલાયન્સ સેલફોન
(બ) અમૂલ આઈસ્ક્રીમ અને અમૂલ બટર
(ક) સોની ટી.વી. અને એલ.જી. ટી.વી.
(ડ) હીરો હોન્ડા મોટરસાઈકલ અને પેટ્રોલ.
- (૨) લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચની રેખા શા માટે 'આયોજન રેખા' અને 'આવરણ રેખા' તરીકે જાણીતી છે ?
- (૩) ઉત્પાદન વિધેય એટલે શું ?
- (૪) ઈજારાના બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૫) નફો અને અન્ય સાધનોની આવક વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.

- ૨ (અ) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૬
(બ) માંગની આગાહી માટેની વલણ પદ્ધતિની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. ૬

અથવા

- ૨ (અ) માંગની વિજ્ઞાપન સાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સવિસ્તર સમજાવો. ૬
(બ) માંગના જુદા જુદા પ્રકારો વર્ણવો. ૬

- ૩ (અ) ટૂંકાગાળામાં પેઢીની સરેરાશ સ્થિરખર્ચની રેખા, સરેરાશ અસ્થિરખર્ચની રેખા અને સરેરાશ (કુલ) ખર્ચની રેખા આકૃતિ દ્વારા સમજાવો. ૬
- (બ) બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનો નિયમ સમજાવો. ૬

અથવા

- ૩ (અ) કદની આંતરિક કરકસરોની ચર્ચા કરો. ૬
- (બ) શા માટે લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચની રેખા વધુ છીછરી અને સપાટ હોય છે ? આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૬

- ૪ પૂર્ણ હરીફાઈ વાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલાની સ્થિતિ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૨

અથવા

- ૪ (અ) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈવાળા બજારની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૬
- (બ) અલ્પહસ્તક ઈજારાવાળા બજારમાં “કિંમત નેતૃત્વ”ના ખ્યાલની ચર્ચા કરો. ૬

- ૫ (અ) સમતૂટબિંદુ એટલે શું ? નાણાકીય સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ સમતૂટ આલેખની મદદથી સમજાવો. ૮

(બ) એક કંપનીની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) કંપનીનું સ્થિર ખર્ચ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

(૨) કંપનીનું અસ્થિર ખર્ચ રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦

(૩) કંપનીનું વેચાણ રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦

હવે આના પરથી

(૧) કંપનીનું સમતૂટ બિંદુનું વેચાણ શોધો. ૨

(૨) નહિ નફો નહિ નુકશાનની સ્થિતિ તપાસો. ૨

અથવા

- ૫ (અ) સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ જણાવો. ૬
- (બ) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રમાં સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. ૬

- ૬ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો : ૧૨

(૧) ઉત્પાદન સંભાવ્ય રેખા

(૨) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિદ્ધાંત

(૩) એક જ વ્યવસાયમાં વેતન તફાવતો

(૪) નવપ્રવર્તન અને નફો - પ્રો. શુમ્પીટરની વિચારણા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 **compulsory**
(3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

- 1 Answer the following questions very briefly : **10**
- (1) What will be the type of cross elasticity of demand of the following goods ?
- (a) Tata cellphone and Reliance cellphone
(b) Amul Icecream and Amul butter
(c) Sony T.V. and L.G. T.V.
(d) Hero Honda motorcycle and Petrol.
- (2) Why long term average cost curve is known as 'planning curve' and "envelop curve" ?
- (3) What is Production Function ?
- (4) Which are the characteristics of Monopoly market ?
- (5) Indicate the difference between profit and income of other factors of production.

- 2 (a) Explain various types of price elasticity of demand with the help of diagram. **6**
- (b) Discuss critically the Trend Projection Method for demand forecasting. **6**

OR

- 2 (a) Explain the concept of advertising elasticity of demand in detail. **6**
- (b) Describe various types of demand. **6**
- 3 (a) Explain average fixed cost curve, average variable cost curve and average (Total) cost curve in short-run of a firm. **6**
- (b) Explain Law of variable proportion. **6**

OR

- 3 (a) Discuss Internal economics of scale. **6**
- (b) Why the long run average cost curve is flatter ? **6**
Explain with the help of diagram.

- 4 Explain with the help of diagram the short-run and long-run equilibrium position of a firm under perfect competitive market. 12

OR

- 4 (a) Describe the characteristics of monopolistic competitive market. 6
- (b) Discuss the concept of 'Price Leadership' under the oligopoly market. 6
- 5 (a) What is break even point ? Explain the determination of break even point in terms of money. 8
- (b) An information about a company is as follows :
- (1) Fixed cost of a company.....Rs. 1,00,000
 - (2) Variable cost of a company.....Rs. 1,80,000
 - (3) Sales of a company.....Rs. 3,00,000
- Now, from this information :
- (1) Find out break even point in money terms. 2
 - (2) Examine "No Profit-No Loss" position of company. 2

OR

- 5 (a) Narrate the limitations of break even analysis. 6
- (b) Discuss the usefulness of break-even analysis in decision making in business economics. 6
- 6 Write short notes on any two : 12
- (1) Production possibility curve
 - (2) The concept of opportunity cost
 - (3) Wage differentials in same occupation
 - (4) Innovation and Profit-Theory by Prof. Schumpeter.